

ΟΝΟΜΑ: _____

Ενότητα 9 : Άνθρωποι και μηχανές

Φτιάξε μου έναν σιδερένιο άνθρωπο 1

Καταλήξεις Επιθέτων

Παράγωγα επίθετα

Τα επίθετα μπορεί να παράγονται από:

- **Ρήματα** π.χ. δροσίζω - δροσιστικός
- **Επιρρήματα** π.χ. κοντά - κοντινός
- **Ουσιαστικά** π.χ. σίδηρο - σιδερένιος

Καταλήξεις Επιθέτων

Τα επίθετα που παράγονται από ουσιαστικά έχουν διάφορες καταλήξεις, όπως:

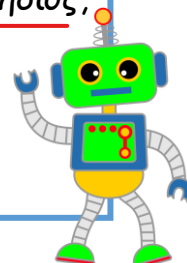
- ✓ **-αίος** π.χ. γενναίος, τελευταίος **Εξαιρέση:** νέος
- ✓ **-λέος** π.χ. ρωμαλέος, γεραλέος **Εξαιρέση:** κεφαλαίος, επιπόλαιος
- ✓ **-τέος** π.χ. αφαιρετέος, διαιρετέος **Εξαιρέση:** τελευταίος
- ✓ **-είος** π.χ. ανδρείος, αστείος **Εξαιρέση:** γελοίος, κρύος
- ✓ **-ηρός** π.χ. ζωηρός, πονηρός **Εξαιρέση:** αλμυρός, αργυρός, γλαφυρός, ισχυρός, βλοσυρός, οχυρός
- ✓ **-ητός** π.χ. αγαπητός, αμίλητος
- ✓ **-ικός** αθλητικός, ευγενικός **Εξαιρέση:** δανεικός, γλυκός, θηλυκός
- ✓ **-ιμος** π.χ. φρόνιμος, χρήσιμος **Εξαιρέση:** άσχημος, διάσημος, έρημος, επίσημος, περίφημος, έτοιμος, πρόθυμος, εύθυμος, ανώνυμος, επώνυμος κ.ά.
- ✓ **-ινός** π.χ. αληθινός, βραδινός **Εξαιρέση:** φτηνός, ελεεινός, ορεινός, σκοτεινός, ταπεινός, υγιεινός, φωτεινός
- ✓ **-ινος** π.χ. μάλλινος, ξύλινος **Εξαιρέση:** ανεύθυνος, υπεύθυνος, ακίνδυνος, επικίνδυνος κ.α.
- ✓ **-ιος** π.χ. άγιος, ουράνιος, τίμιος **Εξαιρέση:** πυθαγόρειος, βόρειος, άδειος, υπόγειος, τέλειος κ.α.
- ✓ **-ισιμος** π.χ. νησιτίσιμος, υπολογίσιμος **Εξαιρέση:** αρτύσιμος, κατοικήσιμος, συζητήσιμος κ.α.
- ✓ **-ίσιος** π.χ. αρνίσιος, βουνίσιος **Εξαιρέση:** ετήσιος, γνήσιος, ημερήσιος, Επτανήσιος κ.α.
- ✓ **-ωπός** π.χ. αγριωπός, κιτρινωπός
- ✓ **-ωτός** π.χ. θολωτός, μεταξωτός

Πέμπτη

Τετάρτη

Παρασκευή

Δευτέρα

Ασκήσεις

1. Σχηματίζω τα επίθετα που παράγονται από τα παρακάτω ουσιαστικά και τα τοποθετώ στην κατάλληλη στήλη.

~~γυαλί~~, ~~φτερό~~, ~~λογική~~, ~~βουνό~~, ~~χαρτί~~, ~~μετάξι~~, ~~στορνή~~, ~~ποτάμι~~, ~~αρνί~~, ~~δαντέλα~~,
~~αθλητής~~, ~~πέλαγος~~, ~~φούντα~~, ~~ναύτης~~, ~~ξύλο~~, ~~πηλός~~

-ωτός	-ίσιος
υπερωτός	βουνίσιος
μεταξωτός	ποταμίσιος
δαντελωτός	αρνίσιος
φουντωτός	τελαχίσιος

-ίνος	-ικός
γυάλινος	λογικός
χαρτινός	στορχικός
ξύλινος	αθλητικός
πηλίνος	ναυτικός

2. Βρίσκω τα επίθετα που συνοδεύουν τα ουσιαστικά, όπως το παράδειγμα.

σπίτι από πέτρα → πέτρινο σπίτι
 άγαλμα από μάρμαρο → μαρμαρίνο άγαλμα
 καράβι από χαρτί → χαρτινό καράβι
 καρέκλα από ξύλο → ξύλινη καρέκλα
 παντελόνι από βαμβάκι → βαμβακερό παντελόνι
 τσάντα από δέρμα → δερμάτινη τσάντα

3. Αντικαθιστώ τα επίθετα όπως το παράδειγμα.

γυάλινο ποτήρι = ποτήρι από γυαλί
 μάλλινη μπλούζα = μπλούζα από μαλλί
 πήλινο αγγείο = αγγείο από πηλό
 σταρένιο ψωμί = ψωμί από σιτάρι
 σιδερένια κάγκελα = κάγκελα από σίδηρο

